

oud broek.nl

MEI 2012

- ***Cees de Gier,
veearts net als zijn vader***
- ***Geschiedenis van de woonboten***
- ***Maarten Lof (95):
'Wij kinderen hadden geen jas'***

Op de voorpagina:
Cees de Gier bezig met het halen van een kalf.

COLOFON

Het bestuur van Vereniging Oud Broek in Waterland:

Naam	Positie	E-mail	Telefoon
Dick Broeder	Voorzitter	d.broeder@hetnet.nl	020-4033032
Atsie Drijver	Secretaris Collectie	atsiedrijver@zonnet.nl	020-4031201
Jan Maars	Projecten, Rondleidingen	j.maars@planet.nl	020-4031118 06-53923773
Aagje Bruijn	Collectie	j.j.wortel@hetnet.nl	020-4031216
Hillie Honingh	Penningmeester	hilliehoningh@gmail.com	020-4031567
Ron Baltussen	Beschermde dorpsgezicht	ronbaltussen@hetnet.nl	020-4033714
Frouke Wieringa	Broeker Bijdragen	brawier@xs4all.nl	020-4031858

Medewerkers: Studio Hans Mulder, Hanneke de Wit, Nico Merkelijn, Jan Pieter Mars en Gerard Kouwenoord.

Correspondentieadres: Vereniging Oud Broek in Waterland, Buitenweeren 17,
1151 BE Broek in Waterland

E-mail: info@oudbroek.nl • <http://www.oudbroek.nl> • Rabobank: 31.07.02.194

ISSN: 2211-8675

Cees de Gier, veearts, net als zijn vader

Het was een prachtig, maar zwaar beroep. Op de foto's in het album dat hij heeft meegebracht, zie je Cees de Gier - zijn overhemd en jasje heeft hij uitgetrokken - als een noeste arbeider koeien bijstaan, die in barensnood verkeren. Je ruikt het zweet, de mest en vermoedt de boer op de achtergrond, die vol spanning hoopt dat zijn koe, en liefst ook het kalf, het redt.

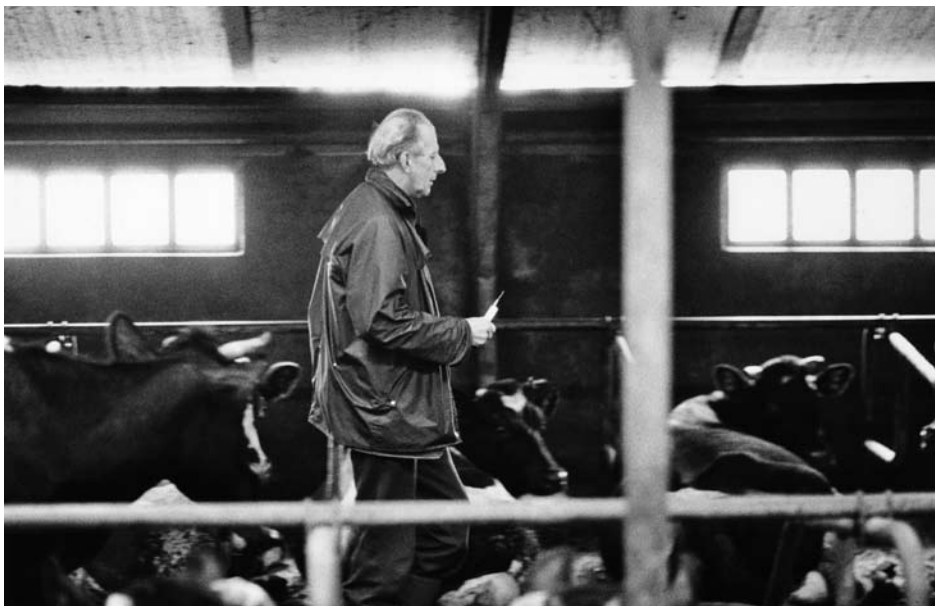
Cees de Gier was van 1951 tot 1990 veearts in Broek in Waterland en wijde omgeving. Een paar jaar lang 'overlapt' hij zijn vader, die hier van 1922 tot 1959 veearts was. Cees werd in 1926 geboren aan De Erven, in één van de witte huisjes die uitzien op het Havenrak. Vier jaar later verhuisde het gezin naar een groter huis ietsje verderop, op nummer 32.

Daar heeft Cees de Gier gewoond totdat hij in 2001 naar Hoorn verhuisde. We spreken hem in Broek in Waterland, omdat hij hier nog geregeld komt - voor de kapper, de groenteman, de eet- en beleggingsclub en bezoek aan vrienden. "Ik kom wel bij u aan, als ik toch in de buurt ben," had hij gezegd.

Jan Floren heette de vader van Cees, een bijzondere naam die generaties lang in de familie De Gier voorkwam. De zoon maakt, met het eerste verhaal dat hij vertelt, meteen een einde aan eventuele romantische ideeën rond het beroep van veearts.

"Was een kalf te groot om langs natuurlijke weg te worden geboren, dan moest mijn vader het onderhuids ontliden," zegt Cees de Gier. "Het moest dus in stukken uit de koe worden gehaald. Niet iedereen kon dat, maar mijn vader was er bedreven in. Ik heb hem vaak geholpen, met spullen aangeven en zo. Het was de enige oplossing - het kalf moest eruit, anders moest de koe worden geslacht."

"In de jaren vijftig, zestig deed de keizersnede zijn intrede. Dat was een verademing. De koe werd plaatselijk verdoofd, je haalde het kalf er aan de zijkant uit en naaide baarmoeder en buikwand dicht. Het kalf kon sindsdien veel vaker levend ter wereld worden gebracht."

Zijn vader was in 1922 één van de eerste Broekers die in een auto reden. "Samen met huisarts Parrée huurde hij mensen in, die op de puinpaden in Ransdorp en Holysloot spijkers moesten rapen. Anders kregen ze een leuke band en dat kwam altijd ongelegen. Leuke banden kreeg je destijds overigens toch wel, dus moest je goeie vriendjes blijven met garage Kelderman."

Biggen

"Biggen," zegt De Gier, "rollen meestal vanzelf uit het moedervarken. Schapen hebben weleens problemen, maar het meeste werk komt van de koeien. Ik had een stoeterij in de Beemster als klant, maar veel paarden waren hier niet." Huisdieren zag De Gier in de beginjaren niet vaak, hooguit wanneer hij ze moest helpen in te slapen. "Voor castratie en inentingen kwamen de mensen pas in later jaren." Het beviel de dierenarts wel: "Je had aardig contact met de mensen."

Monnickendam, de Purmer, Katwoude, Ilpendam, Landsmeer, den IJp, Marken, Oosthuizen, Oostzaan, Amsterdam-noord - heel Waterland was het werkterrein, eerst van Jan Floren, later van Cees de Gier. "In 1973 heb ik het gebied ten westen van het Noord-Hollandskanaal afgestoten. Tegenwoordig zijn er alleen al in Purmerend tien dierenartsen en in Amsterdam-noord zo'n twintig."

Op Marken stonden wel 360 koeien, dus daar was geregeld wat aan de hand. De reis ernaartoe was, toen Marken nog een eiland was, een avontuur. "De boot deed er 35 minuten over, maar als je pech had, moest je anderhalf uur wachten voordat ie weer terugging." Moest De Gier 's nachts naar Marken, dan werd in Monnickendam een boot in gereedheid gebracht. "Op Marken stond vervolgens iemand met een fiets op me te wachten."

"Als veearts stond je dag en nacht klaar," zegt De Gier. "Je kon op een verzoek om te komen nooit 'nee' verkopen. Als je 's avonds naar bed ging, moest je dus proberen snel in slaap te vallen, want het kon weleens een heel kort nachtje worden."

Koemarkt

Een wekelijks terugkerend spektakel was de koemarkt op dinsdag in Purmerend. Om vijf uur stond De Gier aan de poort om het vee te keuren, dat niet kreupel mocht zijn en niet aan mond- en klauwzeer of een andere ziekte mocht lijden. "Gemeentepersoneel hield de bek van de koe open en ik keek of er blaasjes op de tong zaten."

Van tien tot elf uur hield De Gier spreekuur in het marktcafé. De boeren kwamen langs om advies te vragen of hun rekeningen te betalen. "Je moest op je qui vive zijn, dus maandagavond een borreltje drinken of op verjaarsvisite gaan, was er niet bij."

Cees de Gier was ook hoofd van de gemeentelijke keuringsdienst, die het vlees bij de dorpslagers in de gaten hield. Aan de Noordmeerweg was een noodslachtplaats ingericht. Was bijvoorbeeld een koe met een gebroken poot geslacht, dan moest De Gier beoordelen of het vlees eetbaar, dus gezond was. "Dat deed ik aan de hand van bacteriologisch onderzoek van een deel van de milt."

Was het vlees in orde, dan werd het zoals dat heette 'over de vrijbank gebracht'. Dorpsomroeper Eldert Visser, die naast de kerk woonde, riep om dat er vrijbankvlees te koop was. "Het was prima vlees, een buitenkansje voor mensen die op de

centen moesten letten. Was het vlees van mindere kwaliteit, dan was Artis een mooie bestemming. Werd het afgekeurd, dan ging het naar een destructiebedrijf."

Veeboeren zijn deskundigen, vindt De Gier. "Die weten best, dat er iets aan de hand is als een koe opeens minder melk geeft." In zijn vak moet je vaak snel ingrijpen. "Na het kalveren kan een koe door kalkgebrek de melkziekte krijgen of door mineralentekort de kopziekte. Dan moet je het dier meteen intraveneus inspuiten. Ja, ik reed altijd met een kofferbak vol geneesmiddelen rond."

De veeboeren bij wie De Gier kwam, hadden twintig, dertig koeien, soms ook maar een stuk of tien. "Tegenwoordig zijn er grotere koppels van zo'n honderd koeien. Als er één longontsteking krijgt, heb je grote kans dat de ziekte overslaat op de andere dieren."

Een grote verandering in periode waarin De Gier veearts was, was de komst van de kunstmatige inseminatie. "Vroeger werden kalveren geslacht voor hun vlees, nu gaan vrouwelijke kalveren naar de fokkerij en worden stierkalveren vetgemest voor de verkoop van kalfsvlees."

"Nieuw is het moerkalf, dat is een kalf dat de hele zomer bij de moeder heeft gedronken en dat rood vlees levert. Het is smakelijker dan wit kalfsvlees en voor het kalf is het mooi, dat het een jaar bij de moeder kon blijven. Goede restaurants hebben tegenwoordig moerkalf op het menu staan."

Arabische volbloeds

Jan Floren en Cees de Gier hadden als hobby het fokken van volbloed Arabische paarden. "We begonnen, toen de kinderen daar de leeftijd voor hadden, met het houden van Welsh pony's," vertelt De Gier. "Arabische volbloeds zijn prachtige paarden, vooral die uit Rusland. Ze kunnen echter een nare infectieziekte oplopen, pyroplasmose, kreupel worden of aan voortplantingsstoornissen lijden. Dan moet de veearts eraan te pas komen."

Zijn liefhebberij bracht Cees de Gier naar tal van landen, onder andere naar Oekraïne en de VS.

Hij herinnert zich een aardige anecdote. "We hadden eens een bijscholingscursus in Engeland. De voorzitter, een Engelsman, vond het maar niks dat de dierenartsen van tegenwoordig in blue jeans en met open hemd paarden bezochten. Het paard is een edel dier, daar moesten we volgens hem in driedelig pak en met een boord om naartoe."

De Gier heeft twee dochters, twee kleinkinderen en een stiefkleinzoon van zijn overleden tweede vrouw. Zijn kleindochter wilde dierenarts worden. "Maar ze is uitgeloot; nu studeert ze rechten."

Een laatste vraag voordat de oud-veearts op het afgesproken uur naar zijn vrienden gaat. Denkt hij graag terug aan Broek in Waterland? "Zeker wel. Ik heb weleens in de Achterhoek rondgekeken, maar ik vind de mensen hier in het noorden onafhankelijker. Eigenwijzer. Ze zeggen waar het op staat."

Hanneke de Wit

OPROEP

Wie van de lezers kan ons nog iets vertellen over de betreffende molen uit onderstaande advertentie? Waar heeft deze gestaan of welke andere informatie hebt u nog uit de verhalen?

Uit de hand te Koop tot een AFBRAAK, een HOUTZAAGMOLEN (ZIJNDE EEN Pal-trok) met deszelfs LOOTZEN & C. staande en gelegen aan de Trekvaart, tusschen de sta Monikkendam en Broek in Waterland. Nadere informatie te bekomen bij PIET-ER ROELOFZ PIETERSE en COMP., te Buiksloot

Advertentie uit de Amsterdamsche Courant

08-07-1790

VERKOOP NEERINGRYKE HERBERG DE SWAAN

Ten dage als boven, 's Morgens ten 10 uren het HUYSSRAAD en den inboedel, benevens eenig SCHEEPS TIMMERMANS GEREED-SCHAP van denzelve op de voorsz. Helling. PUBLIQUE VERKOPING van een welge-leege en Neeringryke HERBERG, genaamd DE SWAAN, gelegen tot BROEK IN WATER-LAND aan de Trekvaart daar de Amsterdam-sche en de Hoornsche Schuiten dagelyks Vice Versa voorby en aanvaren, en waar in die affaire zedert onheugelyke tyden met zeer goed succes is geexerceert en nog dagelyks werd gecont-nueerd, zynde voorzien met al zulke spatieu-se en commodieuze Vertrekken, als er tot een welgeordonneerde Herberg vereischt wordt, als meede voorzien van een KOLFBAAN, wagenhuis, stalling, & C. hetwelk nader in de Billetten, die daar van aangeslaagen zijn, staat gemeld; 't Perceel kan met den eersten Augustus worden aanvaart. De Verkoop zal geschieden op DONDERDAG DEN 8 JULY, des Namiddags de Klokke 3 Uuren, ten Huize van de Wed. JAN CORNELISZ NOOM, in de Herberg voorn. De Papieren en Bewyzen van Eigendom zijn dagelyks te zien, ten Comptoire van de Notaris GERRIT DE RUYTER, tot Broek in Waterland.

Uit de Noordhollandsche Courant 17-07-1779

'Ga jij ook in zo'n schoenendoos wonen?'

De woonboten aan de Broekermeerdijk en de Woudweeren

Het was in 1954, ik woonde nog thuis bij mijn ouders in de boerderij over het water, postadres Broekermeerdijk 6, waar nu de familie Pronk woont.

Katie, mijn verloofde en ik, hadden al drie jaar verkering en we wilden trouwen. Een huis was in Broek niet te krijgen, een huurwoning want koopwoningen waren er bijna niet. Er werd een lijst van woningzoekenden aangehouden, door de gemeente. Je verzocht om daar op geplaatst te worden. Je begon onderaan de lijst en langzaam schoof je naam een plaats naar boven als er weer iemand van de lijst afgevoerd kon worden, die een huis toegewezen gekregen had.

Aangezien mijn naam al drie jaar op de lijst stond en ik voorlopig geen kans had een woning toegewezen te krijgen, bedachten we een andere oplossing. Wij wilden een woonboot bij de boerderij, maar burgemeester P.Ph. Paul wilde onder geen beding toestemming verlenen. Er lagen toen in Broek helemaal geen woonboten.

Na twee jaar konden we een huis kopen in Broek, op het Kikkereind, officieel toen de Keerngouw. Maar de gedachte aan woonboten liet mij nog niet los. In 1959 kwamen we met een nieuw idee. Het weiland bij de boerderij dat aan de vaart grensde, was ernstig aangetast door afspoeling tengevolge van de scheepvaart, die toen nog behoorlijk was. Iedere dag kwamen er één of twee sleepboten met volle dekschuiten geladen met afval uit Amsterdam, dat gestort werd in de Volgermeer. Ook in de winter werd de vaart opengehouden door ijsbrekers. Tengevolge van dit alles waren er hele happen uit het land weggespoeld.

Ik kwam op het idee, dat een deel van het water dus eigendom moest zijn van mijn vader voor zover dat de plaats innam van het weggespoelde land. Ik stelde mijn vader voor om samen naar het kadaster te gaan om één en ander uit te zoeken. Inderdaad bleek, dat de kadastrale grens van het land meters, soms wel meer dan zes meter, in de vaart lag.

Broek was toen geen welvarend dorp. De IJ-tunnel was er nog niet. Gebouwd werd er niets of nauwelijks en de nieuwe kleuterschool 'Kleutervreugd' aan de Roelestraat, waar nu huizen gebouwd zijn, kon maar voor de helft gevuld worden.

Wij stelden burgemeester H. te Boekhorst voor ligplaatsen voor woonarken te maken bij de boerderij. Er zouden dan veel jonge gezinnen komen, waar Broek behoefte aan had. De burgemeester vond het een goed idee. Toen hebben we bij de Provinciale Waterstaat water geclaimd als eigendom van mijn vader, waarbij wij uitgingen van zes meter en op sommige plaatsen zelfs tien meter, en onze bedoeling kenbaar gemaakt, dat wij daar ligplaatsen voor woonarken wilden maken. De Provinciale Waterstaat berichtte akkoord te kunnen gaan met het feit, dat een deel eigen water was.

Feest

Daarna kon het feest van de woonboten beginnen. Wij vonden een woonbotenbouwer, Wijkstra in Nek, die graag woonboten wilde bouwen voor mensen, die bij mijn vader een ligplaats zouden huren. In de tweede plaats moesten er voorzieningen komen, zoals water en elektriciteit. De energiebedrijven wilden echter niet meewerken. Zij stelden, dat er gewoond werd aan de Broekermeerdijk en dat daar dus de leidingen liepen en dat van een leiding door het weiland maar moest blijken of deze rendabel was. Dat risico vonden ze te groot. Na veel overleg waren ze bereid dan toch leidingen door het weiland te leggen mits mijn vader de - hoge - aanlegkosten zou betalen.

Het wachten was nu op woonboten. De woonbootbouwer Wijkstra liet maar steeds niets van zich horen. Ook na aandringen kwamen er geen boten. Mijn vader begon zenuwachtig te worden gezien zijn investering.

Toen kwam er een woonbootbouwer, Beekhoven, die bouwde boten op betonnen bakken, gemaakt door Geugjes in Broek. De één na de ander verscheen, maar ook mensen uit Amsterdam, die ervan gehoord hadden en met een eigen boot wilden komen. Boten van allerlei slag. Mijn vader weigerde echter boten zonder een betonnen bak. Dat gaf vaak aanleiding tot veel tranen. Op een zeker moment verscheen er iemand die toch met een woonboot met ijzeren bak wilde komen. Mijn vader was naar

Mijn vader weigerde boten zonder betonnen bak

Amsterdam en mijn broer Gerrit, die thuis was, gaf de man te kennen dat zijn boot niet geaccepteerd zou worden. De man ging toen naar de pont in Amsterdam om mijn vader op te wachten en wist hem toch om te praten. Daarna werd mijn vader toch alerter.

De gemeente had inmiddels bepaald, dat mensen alleen een ligplaatsvergunning konden krijgen als Mars het goed vond. Bij het schutten van woonboten in de Willemsluizen, tussen het IJ en het Noord-Hollandskanaal, moesten de woonbooteigenaren aantonen, dat zij recht hadden op een ligplaats. Mijn vader moest voor iedere woonboot schriftelijk toestemming verlenen. De boten werden door Gerrit met de tractor naar de kant getrokken, hetgeen vaak met veel trekkracht en inzicht moest gebeuren.

Het laatste stuk weiland tot aan de Drievaart was eigendom van een garagehouder uit Heemstede, Van de Bos, een vriend van mijn vader. Hij vroeg mijn vader dezelfde procedure ook voor zijn land te starten. De gemeente vond dit goed mits de hele zaak geregeld werd door mijn vader en ook weer met zijn toestemming. Mijn vader werd zo enthousiast, dat hij een plan bedacht voor een heel arkendorp, ingegraven in het weiland. Inmiddels had de pers hiervan

lucht gekregen en wijdde hier een uitgebreid artikel aan onder de kop 'Uniek plan van G.Mars, een arkendorp bij de Broekerveer'. Zo ver is het echter niet gekomen.

Inmiddels begon Provinciale Waterstaat moeilijk te doen. Hij wilde verbieden, dat de bootbewoners met eigen roeibootjes zouden overvaren en aan de overkant steigers zouden maken. Dat zou de scheepvaart belemmeren. Ook wilde hij het parkeren aan de overkant verbieden. Gelukkig kon dit tij gekeerd worden.

In het begin hadden de woonboot-bewoners niet allemaal eigen roeibootjes en voeren ze naar de overkant met een kettingboot van mijn vader. Bij de boerderij lag met zijn oude schuit ook een oude schipper, die door mijn vader als veerman aangesteld werd. Immers niet iedereen kon met de kettingboot overweg. Het overvaren leidde weleens tot onenigheid omdat de schipper nogal eens mopperde. Ook haalden de woonboot-bewoners melk bij mijn vader. Zij stonden dan te wachten tot mijn vader klaar was met melken.

Gelukkig

Zo ontstond een rij woonboten, waarvan de bewoners zich heel gelukkig voelden. Mijn vader had iedere woonbootbewoner een stuk grond bij zijn boot in gebruik gegeven zodat zij eigen tuinen konden aanleggen en achter langs de hele rij, had hij een pad vrijgemaakt, wat al snel door iedere woonbootbewoner bij zijn grond werd getrokken. Een pad was immers niet per se nodig: inmiddels had iedereen zijn eigen roeiboot.

Mijn vader had met de sleepbootkapiteinsafgesproken, dat zij, als er ijs lag, langzaam zouden varen, zodat in het midden van de vaart alleen een geul open bleef. Over de geul konden planken worden gelegd zodat toch naar de overkant kon worden gelopen. Met Nieuwjaar liep mijn vader over het ijs langs de sleepboten om de mannen van een borreltje te voorzien. Sommige kapiteins stopten weleens om mest bij mijn vader te halen voor hun volkstuintje.

Aan het eind van de Erven woonde boer Cor Van Zanen. Van Zanen, die weiland had in de Woudweeren langs de vaart, kwam bij mijn vader met de mededeling dat hij ook graag woonboten langs de kant wilde. Hoe kon hij dat het beste aanpakken? Nu was het weiland van Van Zanen niet zover weggespoeld als bij mijn vader. Mijn vader raadde hem aan een deel af te graven zodat de boten geheel op zijn eigen grond kwamen te liggen. Van de burgemeester had hij al toestemming. Tevens moest hij een goede woonbootbouwer vinden.

Van Zanen moest de aanleg zelf betalen. Al snel meldde de heer Baarveld van Betona Arkenbouw zich en kwam met Van Zanen overeen voor woonboten te zullen zorgen. Van Zanen had aan het begin van de Woudweeren al een paar woonboten liggen, terwijl er ook al twee woonboten lagen ongeveer halverwege de Woudweeren, aan een stuk weiland omgeven door sloten. Dit eiland was oorspronkelijk eigendom van de heer Geugjes, in Broek, die betonnen bakken maakte voor woonboten. Geugjes had de grond verkocht aan de heer Coumou en de heer Nikkels, die daar beiden een woonboot hadden gelegd. Coumou verkocht zijn boot en grond aan Jan en Elsa Bos. Beide bewoners moesten met roeibootjes overvaren.

Van Zanen heeft langs de plaats waar de woonboten moesten komen, een weg aangelegd van puin afkomstig van de grote brand bij C&A in Amsterdam. Er werden 300 auto's puin gestort.

Later kwamen er sintels en daarna liet Van Zanen de weg asfalteren. Dat kostte toen 70.000 gulden. Met Bos en Nikkels werd overeengekomen, dat zij van de weg gebruik mochten maken, middels een recht van overpad, mits zij een stuk grond zouden afstaan waarover de weg aangelegd kon worden.

In 1976 overleed mijn vader. Hij woonde toen al niet meer op de boerderij. De boerderij was verkocht aan de familie Pronk en het land aan Staatsbosbeheer, met uitzondering van een strook weiland waar de woonboten lagen.

In 1979 stelde ik mijn broer en zusters voor aan iedere woonboot-bewoner, het door hem gebruikte stuk grond en water, te verkopen. Ik had inmiddels met een gepensioneerde landmeter gesproken en gevraagd of hij tekeningen wilde maken en één en ander kadastraal te regelen.

Ook ik heb Van Zanen in kennis gesteld van ons voornemen zodat hij zou kunnen aansluiten, maar dat wilde hij toen nog niet. Het zelfde gold voor de erven Van de Bos, met de grond aan de Drievaart, die ook niet wilden verkopen.

Later verkocht de eigenaar de grond aan de Drievaart aan een projectontwikkelaar, die zich keihard opstelde tegen de bewoners. Zo van kopen of anderszins weg. Uiteindelijk hebben de bewoners de grond gekocht tegen een hoge prijs.

Ik heb mede namens mijn broer en zusters Roel Hoekstra, van Hoekstra en van Eck, gevraagd, de bewoners van de woonboten die aan het land van onze vader lagen, hun stukje grond te koop aan te bieden. Alle bewoners namen dit aanbod aan. Zij kregen immers eigen grond en water, wat eventuele verkoop, aantrekkelijk zou maken. Ook werd de kans dat zij door de provincie lastig gevallen zouden worden, kleiner.

Ook Van Zanen besloot tot verkoop. Op voorstel van een notaris, besloot hij een coöperatieve vereniging op te richten voor de weg en de groenstrook langs de weg. Elke woonbootbewoner, heeft nu een lidmaatschap in genoemde coöperatieve vereniging, zodat het recht van overpad niet voor iedereen apart behoefde te worden gevestigd.

Paarden

Overigens werden de woonboten in het begin niet gezien als normale woningen. Er werd wel enigszins op neergekeken. Ik kreeg de opmerking te horen toen wij naar een woonboot gingen verhuizen: "Ga jij ook in zo'n schoenendoos wonen?" Ook van overheidswege werden woonboten niet als woonruimten beschouwd waar normale burgers in woonden. Er was nog steeds de 'Woonwagen en Woonschepenwet' op onze woonboten van toepassing.

In 1985, bij onze aanvraag om een vergunning op het stadhuis van Edam, moesten wij een verklaring tekenen op grond van bovengenoemde wet, dat wij onze kinderen naar school zouden laten gaan en geen paarden bij de woonboot zouden houden en nog een aantal geboden en verboden. Blijkbaar was men bang voor zigeuners. Ook kregen wij een nummer dat zichtbaar aan de boot bevestigd moest worden. Ons nummer was EDAM-275 G 14547. De gemeente Edam-Volendam was belast met de uitvoering van de wet hier. Dat kunnen we ons toch nu niet meer voorstellen terwijl het nog maar 25 jaar geleden is.

Jan Pieter Mars

DANK JE WEL PIET RUIJTERMAN

Onze bekende dorpsgenoot Piet Ruijterman heeft Vereniging Oud Broek in Waterland duizend euro nagelaten. Ruijterman overleed in november 2011 op de leeftijd van 79 jaar. Piet was geboren en getogen Broeker. Hij bestierde, aan het Roomeinde, een van de drie SPAR-winkels, die ons dorp tot aan de eeuwwisseling rijk was. Wij vinden het heel bijzonder, en voelen ons tegelijkertijd zeer vereerd, dat Piet aan de vereniging heeft gedacht. Wij gaan ons uiterste best doen om een bij Piet passende bestemming te zoeken voor dit mooie bedrag.

Dick Broeder

BROEK IN WATERLAND KRIJGT EEN WATERLEIDING

De raad van Broek in Waterland heeft met vier tegen drie stemmen besloten tot aansluiting aan de Prov. Waterleiding. In de vorige vergadering was dit voorstel afgewezen.

Uit: Het Vaderland, 21-02-1923

DE GRAFZERKEN in de KERK van BROEK IN WATERLAND

Op 24 febr. werden wij verrast door de heer J.W. (Wous) Niemeijer, medeoprichter en een van de iconen van de Vereniging Oud Broek in Waterland, toen wij bij hem thuis het eerste exemplaar van het schitterend uitgevoerde boek: "DE GRAFZERKEN in de KERK van BROEK IN WATERLAND" in ontvangst mochten nemen.

Een boek met aanvullingen, verbeteringen en historische toelichtingen op de lijst van Bloys van Treslong Prins en Belonje uit 1928.

De oplage is beperkt; het boek is verkrijgbaar voor € 22,50 in de Broeker kerk. Open Dagen van mei t/m september van 10.00-16.00 uur, ma. en zo. 13.00-16.00 uur.

Broek in Waterland, den 3 Julij 1814

"Heden genoot deze gemeente op 't onverwachtst een alleraangenaamst en hoogst vereend bezoek van den grootmoedigen Keizer van Rusland, alsmede van Z.K.H. onzen geliefden Souverein, benevens Hoogstdeszelfs Vorstelijke Famielie; de blijdschap die deeze zoo

MOORDAANSLAG

Er bestond sinds lang een vete tusschen den Heer G.J. Wijnveldt, zoon van den burgemeester van Broek-in-Waterland, en den volontair ter secretarie, den heer Van Engelenburg. De burgemeester is sinds eenige maanden ziek en de raad heeft nu de heer Van Engelenburg tot waarnemend secretaris benoemd.

Gisteravond heeft de jonge Wijnveldt zich achter een boom verscholen, om Van Engelenburg op te wachten en heeft hem met een bijl vrij belangrijke wonden toegebracht. De dader werd gisteren naar den officier van justitie te Haarlem vervoerd; Van Engelenburg is overgebracht naar de ziekenverpleging te Amsterdam.

Uit: Nieuws van den Dag 30-03-1908

NIET VERGETEN! ZET ALVAST IN UW AGENDA

Woensdagmiddag **26 september** a.s. gaat OUD BROEK weer op reis. Weet U nog ? Moet zeker net zo geslaagd worden als vorig jaar naar Hoorn.

Uit: de Opregte Haarlemsche Courant 9-7-1814

GERRIT KOUWENOORD ruim een halve eeuw melkbezorger

Onderstaand verhaal ontvingen wij van Gerard Kouwenoord, echtgenoot van Henny de Reus. Het is geschreven door zijn broer Hugo Kouwenoord (1937-1984)

Gerrit Kouwenoord uit Broek in Waterland stopt na bijna 52 jaar met melk bezorgen in Amsterdam en hiermede verdwijnt de laatste melkboer uit een roemrucht verleden.

Omstreeks het jaar 1900 vertrok zeven dagen per week, iedere morgen om 6.30 uur, een vrachtboot vanuit Broek in Waterland naar Amsterdam, met een 50-tal melkboeren en 400 bussen melk die dagelijks in Amsterdam aan de man of vrouw gebracht moesten worden. Dit gebeurde ook vanuit plaatsen in de omgeving zoals Landsmeer, Watergang, den IJp en Oostzaan.

Op 9 juli 1913 werd Gerrit Kouwenoord te Broek in Waterland geboren als zoon van Hugo Kouwenoord (uiteraard) melkboer en Fijtje Wiedemeijer (dochter van 'Witte Kees'). Als jochie van 12 jaar ging Gerrit vaak met Dirk Bregman (knecht bij Dirk Zonneveld) met het T-Fordje lege bussen brengen naar Katwoude. Op zichzelf niet zo bijzonder, maar wat voor de kleine Gerrit wel een sensatie was, is dat hij af en toe alleen met de T-Ford op stap ging. In Juli 1926 ging de knecht van vader Huug weg; Gerrit moest tijdelijk inspringen en uiteindelijk heeft dat geresulteerd in bijna 52 jaar melkbezorgen in Amsterdam.

De dagelijkse gang van zaken voor de vele tientallen mensen die bij het melkgebeuren betrokken waren, was als volgt: 's morgens opstaan om vijf uur, wassen, aankleden, eten en dan de bussen met melk uit de koelbakken halen en naar de boot brengen. In die tijd kochten de melkboeren rechtstreeks hun melk van de boeren; de boeren brachten zelf de ochtend- en de avondmelk naar het huis of de opslagplaats van de melkboeren. Alleen de melk van de boeren uit Zuiderwoude en Holysloot werd gehaald per boot. (Bekende namen waren Ome Jan 'Ketel' Wiedemeijer en Klaas de Ruiter).

De koeling van de melk ging zo: Er werd een wel geslagen en het grondwater werd opgepompt (bijna altijd 13° C.). Dit water kwam in koelbakken en hierin werden de bussen melk geplaatst. In september 1940 kwam hieraan een einde; toen werd de melk gestandaardiseerd en werd het de boeren verboden rechtstreeks hun losse melk aan de melkboeren te verkopen. Vanaf dat moment ging de melk naar de fabriek (Hollandia te Purmerend) en de melkboeren moesten hun melk van de fabriek betrekken. Na het laden van de bussen met melk en ander vrachtgoed vertrok de boot om precies half zeven richting Amsterdam, kwam daar een uur later aan en meerde

af aan de Prins Hendrikkade tegenover de St. Nicolaaskerk. Het was daar altijd een drukte van belang, want er werd ook in melk gegrossierd. Veel melkboeren hadden in de zomer klandizie van ijsbazen en er was niet altijd genoeg melk voorhanden; van deze of gene moest weleens wat bijgekocht worden.

Karrenverhuur

In de Oudezijdsarmsteeg (achter de Warmoesstraat) was een karrenverhuurbedrijf, Smaling; daar haalden de melkboeren iedere morgen hun karren op. Dat waren uiteraard handkarren en sommige waren zo groot, dat er wel 12 bussen op konden. Denkt u zich eens in: winterdag, ijzel en dan met een kar met 12 bussen melk erop de vele bruggetjes op en af!!

De kostprijs van een liter melk bedroeg ongeveer zeven cent en de verkoopprijs elf cent. Gerrit Kouwenoord heeft zelf niet meer meegemaakt dat je verschillende soorten melk kon kopen. U zult wellicht denken: verschillende soorten losse melk, ja dat kon: er werd gewoon wat meer of minder water bij gedaan!

De meeste melkboeren hadden hun wijk in het centrum van Amsterdam (Jordaan - Oostenburg - Kattenburg) en in Oud West (Kinkerbuurt). Tegen één uur waren ze met hun wijk klaar en werden de lege bussen weer naar de boot gebracht. De karren vonden weer een plaatsje bij het karrenverhuurbedrijf. De boot vertrok om twee uur en de tussenliggende tijd werd door velen doorgebracht in het destijds welbekende café Bloemer.

Om drie uur was de ploeg melkboeren weer in Broek in Waterland. De lege bussen werden thuis schoongemaakt en om een uur of vijf was je klaar - tot half zeven, want dan kwamen de boeren weer met hun avondmelk en moest die weer in de koelbakken worden gezet.

Dat waren lange dagen en dat zeven dagen per week; geen vakantie, want alleen nieuwjaarsdag was een vrije dag (niet eens voor allemaal, want de bakkers in Amsterdam moesten melk hebben).

Aan die periode kwam een einde in 1932 met de invoering van de zondagsrust. Gerrit had deze voor zichzelf echter al een jaar eerder ingevoerd. Hij kreeg verkering en alles goed en wel, maar daar moest tijd voor vrijkomen. In het begin sputterde vader Huug wel tegen, maar ja, Gerrit was plichtsgetrouw en zijn vader gaf toe.

Tot eind 1933 bleef Gerrit in dienst bij zijn vader. Na zijn militaire dienst van ruim vijf maanden kocht hij voor duizend gulden een eigen wijk in Amsterdam en schafte zich een bakfiets aan. Gerrit trouwde met Yvonne de Bet en in 1937 werd zoon Hugo geboren.

Omstreeks 1938-1939 verminderde het vrachtvervoer per boot vanuit Broek in Waterland. Veel melkboeren waren overleden, voor wie geen andere in de plaats kwamen. Anderen hadden zelf een auto aangeschaft. De exploitant van de boot werd gedwongen de boot op te leggen. Vanaf dat moment gingen de ongeveer 15 overgebleven melkboeren per tram naar Amsterdam.

Gerrits schoonvader (ja-renlang machinist van de melkboot) kocht een vrachtauto en zo werd Gerrit ook nog vrachtrijder. 's Morgens vroeg bracht hij vracht naar Amsterdam - deed op de dag zijn wijk - en reed 's avonds weer met vracht terug naar Broek in Waterland. Overdag bracht zijn schoonvader per handkar vracht in Amsterdam rond, want het was levensgevaarlijk om hem in de auto te laten rijden.

In 1942 werd zoon Gerard geboren. De vroedvrouw moest per arrenslede uit Edam gehaald worden omdat het hevig sneeuwde. In de oorlogsjaren heeft Gerrit nog 3 maanden 's nachts gereden voor een melkfabriek om zodoende een Ausweis te krijgen om aan tewerkstelling in Duitsland te ontkomen. Overdag deed hij dan zijn gewone werk. Tegen het einde van 1944 was er praktisch geen melk meer te krijgen en moest hij net als vele anderen thuisblijven.

Yoghurt

Na de bevrijding onmiddellijk weer aan de slag en na verloop van enige tijd ging alles weer op de oude voet verder. Was het voor de oorlog zo dat er praktisch alleen losse melk werd verkocht, na de oorlog veranderde dat langzamerhand. Er kwam melk in flessen, karnemelk, yoghurt etc. bij. Gerrit breidde zijn wijk steeds meer uit, de bakfiets werd aan de kant gezet en er kwam een motorbakfiets (1953) voor in de plaats.

Er veranderde nog meer, want Amsterdam breidde zich steeds meer uit en vele melkboeren hadden hun klanten her en der verspreid wonen. Er werd een saneringscommissie in het leven geroepen. Dat gaf net als met iedere verandering bepaalde problemen. In overleg met de melkslijterbonden kon je als melkboer een aantal liters melk kopen. Je had bijvoorbeeld een omzet

van 2.000 liter in de week; je kon dan een gebied toegewezen krijgen waarvan de saneringscommissie, op grond van de haar ten dienste staande gegevens, bepaald had, dat een dergelijke omzet haalbaar was. Dat gaf veel gedoe - kleine melkboeren werden uitgekocht en te veel of te weinig omzet werd met de saneringscommissie verrekend.

Met de sanering kwam er tegelijkertijd voor de melkboeren vakantie in zicht, in de eerste tijd 1 week en later zelfs 2 weken. Dat was voor Gerrit Kouwenoord een ongekende weelde, want vanaf 1926 tot aan het moment van de sanering (1955) was vakantie voor hem niet weggelegd.

In zakelijk opzicht ging het steeds beter; in 1968 werd de motorbakfiets door een bestelauto vervangen. Tot aan het jaar 1965 wist Gerrit niet wat ziekzijn was. Het keihard werken en de huiselijke omstandigheden eisten toen echter hun tol en hij werd met hartklachten in het ziekenhuis opgenomen. Na zijn ontslag uit het ziekenhuis ging hij alweer gauw met een tijdelijke hulp aan het werk, maar hij had al rap in de gaten dat het er door de opkomst van de supermarkten voor een kleine zelfstandige zonder melkwinkel binnen enkele jaren niet best uit zou zien.

Hij probeerde ander werk te krijgen - dat lukte niet zo, maar op een gegeven moment lachte het geluk hem toch toe. Op zekere dag ventte hij in de Borgerstraat en hoorde opeens een laaiende ruzie. Hij was er getuige van hoe een melkboer min of meer een bakkerij werd uitgegooid. Er volgde op straat nog een woordenwisseling en de melkboer kreeg te horen en hij niet meer terug hoefde te komen. Gerrit rook zijn kans en stapte brutaalweg naar binnen.

Het bleek de bakkerij van de Gebr. Hoeve te zijn. In het begin leverde Gerrit melk aan de mensen die daar werkten, maar van lieverlede veranderde dat en kreeg hij de leverantie van karnemelk voor speculaaspoppen en slagroom. Dat laatste breidde zich steeds meer uit en is uiteindelijk het begin geweest van zijn groothandel in slagroom. Op een gegeven moment verkocht hij zijn gesaneerde melkwijk en ging helemaal over op de leverantie van slagroom aan de Gebr. Hoeve en kleinere bakkers.

Het bakkerijbedrijf van de Gebr. Hoeve werd opgekocht door Albert Heijn en Gerrit kreeg de schrik van zijn leven. Hij was doodsbang dat hij als kleine zelfstandige het loodje moest gaan leggen, maar niets was minder waar. Door zijn manier van service verlenen en zijn stiptheid heeft hij tot heden deze leverantie behouden. Dat is toch wel

iets om trots op te zijn. Met enige trots wil Gerrit toch nog wel kwijt, dat hij nooit een klant kwijtgeraakt is, omdat hij zijn werk niet goed gedaan zou hebben.

Op 31 maart stopt Gerrit met werken. Het zal in het begin wel vreemd zijn dat het wekkertje 's morgens om 04.00 uur niet meer afgaat. Vanaf 1972, toen zijn vervanger, de heer Jaap 'Ketel' Wiedemeijer arbeidsongeschikt werd verklaard, heeft hij praktisch weer geen vakantie gehad. Er bleek niemand te vinden die zo vroeg wilde beginnen.

De jaarvergadering van Vereniging Oud Broek in Waterland op 23 april in Het Broeker Huis, de 46ste alweer, verliep vrolijk. 'Jullie hebben het jaarverslag toch wel allemaal gelezen?'

Gouden jubileum

Het bestuur van onze historische vereniging heeft niet te klagen. De rondleidingen door het dorp zijn populair - al zouden meer Broekers familie en vrienden kunnen uitnodigen. De digitalisering van het archief verloopt goed - al is hier sprake van een tienjarenplan. En de kas klopt. Er werden spijkers met koppen geslagen. Hillie Honingh, nu nog kascommissielid, werd benoemd tot penningmeester. Atsie Drijver schuift op naar het secretariaat. Johan Velzel en oud-burgemeester Jan Koppenaar vormen de nieuwe kascommissie. Flip van der Leeuw vertegenwoordigt de vereniging in de commissie beschermd dorpsgezicht.

Van de ongeveer zestig aanwezigen had een aantal goed om zich heen gekeken en irritaties geturfd. Ergernis nummer één is de wirwar aan boten en schots en scheve paaltjes in het Havenrak. Ook niet fijn voor toeristen.

Is het ruimen van oude graven op de (weliswaar volle) begraafplaats niet in strijd met de regels? Waarom staan er foeilelijke plaatsnaamboren in onze mooie wateren? De fraaie oud-nieuwe lantaarns zijn vaak in duisternis gehuld. Het weidemolentje in Watergang maakt het niet lang meer. Wil de vereniging daar, over onze dorpsgrens heen, eens naar kijken?

Het bestuur maakte notities en beloofde waar mogelijk verantwoordelijken op te bellen. Voorzitter Dick Broeder zei, dat de vereniging haar gouden jubileum tegemoet gaat. Willen we eens nadenken over een mooi feest?

Na de pauze vertelde Geert Titsing, van jongstaf geobsedeerd door het fenomeen tram, enthousiast over dit voertuig, dat tot 1956 door Waterland reed.

GEZOCHT:

Klassenfoto's van de kleuter- en lagere school van Broek in Waterland voor onze collectie en website. Met vermelding van het jaar van de opname en zoveel mogelijk voor- en achternamen van de leerlingen. Het liefst hebben wij de foto's 1 of 2 dagen in bruikleen om ze zelf te scannen. Inleveren op Buitenweeren 17, 1151 BE Broek in Waterland. Mocht dat niet mogelijk zijn, dan kunt u de gescande foto mailen naar info@oudbroek.nl. Het gaat om foto's van vroeger t/m 1974. Bij voorbaat dank.

Hij werd in 1916 geboren in een huis dat er allang niet meer staat, aan de Jaagweg. Maarten was de negende in een gezin met elf kinderen. "U bent mijn oudste patiënt," zei onze nieuwe huisarts, Tedjoe, toen Maarten Lof voor het eerst bij hem kwam. "En u bent mijn vijfde huisarts," antwoordde Lof.

MAARTEN LOF (95): 'Wij kinderen hadden geen jas'

"We zullen allemaal wel door dokter Bakker zijn gehaald, of het laatste kind misschien door dokter Parrée," zegt Maarten Lof. Hij herinnert zich hoe Parrée je in zijn witte jas opwachttte in zijn spreekkamer. "Hij maakte zelf zijn medicijnen. Voor een hoest- of een stopdrankje kon je bij hem terecht; veel meer was er niet."

"Als een echte heer zat Parrée, met lange jas en hoed, op zijn fiets als hij op huisbezoek ging. Moest hij buiten de bebouwde kom zijn, dan ging hij met zijn auto." Behalve de dokter was ons dorp nog drie autobezitters rijk. "De burgemeester, Stöve die een manufacturenwinkel en naaiatelier had en veearts De Gier. Kruidenier Ruijterman, de vader van de onlangs overleden Piet, was een van de eersten die een vrachtwagen hadden."

De vader van Maarten was als los werkmans 'van alle markten thuis'. "Je was aangewezen op het werk, dat werd aangeboden in je dorp. Mijn vader bracht veevoeder of andere vrachtjes naar de boeren, in een handkar of over het water met een schuit. Hij vervoerde melk, die toen nog los in bussen zat. Hij is ook lijnwerker geweest bij de Noord-Zuid-Hollandsche Stoomtramweg-Maatschappij."

Maarten Lof kan mooi vertellen, rustig in de leunstoel thuis. "In veel gezinnen was de vader afhankelijk van los werk," zegt hij. "De veenderij bood seizoenswerk; dan had je in het voorjaar zes, acht weken werk en dan was het weer over. Ook de kleine boeren met een stuk of wat koeien hadden het niet breed."

Stamppotten

"We waren arm, maar als kind had je daar niet veel erg in; de mensen in je buurt waren ook arm. Had je vader geen werk, dan was er geen geld en was je aangewezen op de diaconie of het Pater- en Kokerfonds. Daar kon je brijpotten halen - erwtensoep, stamppot, gortepap."

Maarten laat een foto zien van het rijtjeshuis aan de Jaagweg, waarin de familie Lof woonde. Slaapkamers waren er niet. "We sliepen in de woonkamer. Vader en moeder in een bedstee, met een krib in het midden voor de allerkleinsten. Een bedstee voor de jongens en een bedstee waarin de meisjes lagen. Er was een losse trap naar de zolder, die mijn vader heeft vertimmerd toen de jongens groter werden. We sliepen er op strozakken."

Tussen de bedsteden in de woonkamer was een hangkast. Daar hingen de jassen - als je al een jas had. "Wij kinderen hadden geen jas." In een potkachelkje werden turf en hout gestookt. "De wc, plee zeiden we, was buiten; die loosde direct op een slootje."

Maarten ging eerst naar de bewaarschool bij juffrouw Tromp, daarna 'aan de hand van een broertje of zusje' naar de lagere school aan het Roomeinde. "We begonnen bij juffrouw Donker met griffel en lei; in de derde klas was je toe aan pen en inkt. Om de zoveel tijd kreeg je een nieuwe pen, want ze vielen weleens en dan waren ze krom."

Ze speelden altijd buiten. "Kijk," zegt Lof, naar buiten wijzend, "een stel jongens, die bessen schieten met pijpjes. Dat geeft een smeerbeol, ja, maar wij waren ook niet van die lieverdjes. Had iemand net zijn hekje geschilderd, gingen wij er met een stokje langs."

Hoe zat het met de kruideniers in het dorp, willen we graag weten. Er waren er immers onnoemelijk veel? "Inderdaad, je had Prijs aan de Molengouw, Bierdrager, Posch op de hoek van de Jaagweg, Ruijterman aan het Roomeinde, Oostendorp en Mulder in de Dorpsstraat. Dan zat aan het Leeteinde, naast waar nu het Broeker Huis is, Tolk."

Lof vertelt dat 'onze' kruideniers ook het buitengebied bedienden. "Tolk ging met een bootje naar Overleek. Ruijterman in zijn vrachtauto naar Zuiderwou. Van alleen de inwoners van het dorp konden ze niet bestaan." Ja, bakkers waren er ook een heleboel. "Bijl. Bark. Medemblik. Jan Oly. Dan kwam er ook nog een bakker langs uit Zunderdorp." En dan de slagers. "Feltrop. Van Ammers. De gebroeders Dekker waren varkensslager. Die zaten achter de kerk in een houten huis, later aan het Zuideinde. Zij deden ook huisslachtingen. Dan hield een boer een varken en dan kwamen zij eraan te pas, als het dier moest worden geslacht."

Petroleumlampje

In 1928 verhuisde de familie Lof naar het Zuideinde, naar een huis met een grotere woonkamer en slaapkamers boven. "Een keuken was er niet; de waterkraan zat in het schuurtje achter. Moeder kookte in het gangetje, bij het licht van een petroleumlampje. Och, je was niks gewend."

Toen hij veertien was, kwam hij van school af. Hij had best willen doorleren, net als zijn oudere broer, die naar de ulo en de kweekschool ging. Intussen echter was de economische crisis een feit; vader Lof zat zonder werk. "De crisisjaren van 1930 tot 1937 waren hier pijnlijker voelbaar, dan de jaren van de Tweede Wereldoorlog."

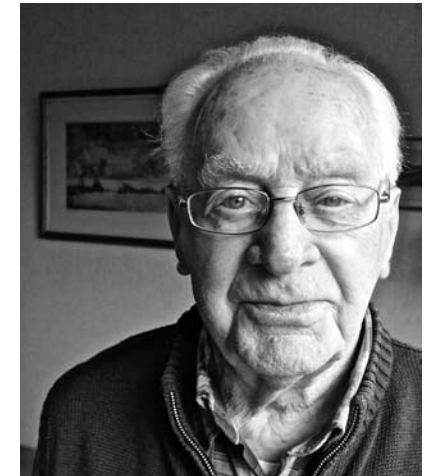
Maarten werd uitbesteed als fietsjongen; een paar jaar lang bracht hij vrachtjes van hier naar daar. Hij was 23, toen hij in de Melkfabriek aan de Jan Steenstraat in Amsterdam ging werken, allereerst bij de spoelmachine. "Je werkte in ploegendienst van 's nachts half vier tot vijf uur in de namiddag. Dat was de tweeploegendienst. Dan had je ook nog de drieploegendienst, van zondagavond tot zaterdagmorgen. Die werkte zes maal acht uur."

In september 1945 trouwde Maarten met Neeltje Pauws van de Sint Annahoeve in Zunderdorp. Ze woonden aan de Wagengouw en vanaf 1969 in een nieuw huis aan Moerland. Ze hebben drie kinderen, vier kleinkinderen en drie achterkleinkinderen.

In de ruim veertig jaar waarin hij in de Melkfabriek werkte, had Maarten Lof allerlei banen. In de buitendienst, in de binnendienst. Uiteindelijk kwam hij op de factuurafdeling terecht. "Vrijdag was de dag van sint salaria; dan kreeg je je geld in je loonzakje. Dat ging rechtstreeks naar je vrouw."

Neeltje Lof woont sedert zeven jaar in Gouwzee in Volendam, waar haar man haar drie keer in de week bezoekt. Lof is geestelijk op en top, lichamelijk gaat het ook wel, maar hij ziet slecht. "Ik kan niet eens meer het nummer lezen van bus, die ik moet nemen naar Volendam."

"Kijk," zegt Maarten Lof wanneer hij mij de deur uit laat, "die boom in mijn voortuin moet ik nog laten snoeien. Ik wil de boel netjes achterlaten."

Hanneke de Wit

JEUGDHERINNERINGEN

*Toen ik laatst bracht een bezoek
Aan mijn geboorteplaats Broek
En ik zag naast de kerk
Een groot autobussen perk
Zeven buitenlandse bussen
Daar kon heusch geen speld meer tussen
Toen kwam mij plotseling voor de geest
Zoals het vroeger was geweest
Tusschen 't Broekerhuis en Pastorie
't is of ik het nog voor me zie
Stond een oude lindeboom
Dik van stam en breed van kroon
Om die stam, daar was van hout
Een mooie ronde bank gebouwd
En daar dan weer omhenen
Lag een ster van rode en gele stenen
En op de Erven voor de brand
Daar stonden aan de waterkant
Drie grote kastanje bomen
Zo mooi om van te dromen
En als het dan zomer was
En de dauw lag over het gras
Dan gaf ons fanfareorkest onder leiding van Stapel
Een concert op de tent, die gebouwd was in 't water
Daar genoot ons hele dorp van
En wij voeren in een schuitje dan*

*In de verte hoorde je eenden gesnater
En de zwaluwen scheerden laag over 't water
Ja, die zwaluwen, waar zijn ze gebleven
Ik zou ze ons dorp terug willen geven
Ze bouwden hun nesten tegen de huizen en
onder bruggen
En verlost ons dorp van de vele muggen
Ze brachten geluk kon je alom horen
Geen kind zou dan ook zo'n nestje verstoren
En nadat ze na jaren zijn terug gekeerd
Wordt het tijd dat ieder het liedje weer leert
Het lied van de zwaluw, het komt weer van pas
Dat Juffrouw Donker ons leerde in de eerste
klas
Het schoot mij zo ineens te binnen
En die het nog kent mag nu beginnen
Zwaluw ga je al weg zo gauw
Kind ik hou niet van de kou
Morgen gaan wij saam en
Steken over zee, naar warme streken
En wanneer kom jij weer hier
Als in knoppen staan de flier
Als het ijs smelt in de stromen
Groen de wei is, wit de bomen
Het weer aan 't mugje een dansje gunt
En jij zelf mooi schrijven kunt.*

**N.Pels-Spaans, overgrootmoeder van
Niesje ten Bosch-Pels en Cees Pels**